

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Warmte & Ondergrond
t.a.v. [REDACTED]

Nationale Programma's
Team CDE/SDE

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Hanzelaan 310
8017 JK Zwolle
Postbus 10073
8000 GB Zwolle
www.rvo.nl

Advies

Aanvraag Vervolgvergunning IV-68321 Haagse
Aardwarmte Leyweg B.V. en Aardyn B.V.

Datum

18-11-2024

Geachte [REDACTED]

Onder verwijzing naar uw verzoek ontvangt u hierbij ons advies.

Verzoek

U hebt de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) verzocht een advies uit te brengen over:

- 1) De financiële mogelijkheden van de aanvrager om alle kosten in verband met de winning en de hierbij behorende aansprakelijkheden gedurende de looptijd van de vervolgvergunning te kunnen dragen;
- 2) De financiële mogelijkheden van de aanvrager om de kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat tijdens de looptijd van of na afloop van de vervolgvergunning te dragen;

Aanvrager/Aanvraag

De aanvragers zijn twee separate besloten vennootschappen, te weten:

- 1) Haagse Aardwarmte Leyweg B.V. (HAL)
- 2) Aardyn B.V. (Aardyn)

Nationale Programma's
Team CDE/SDE

Datum
18-11-2024

Deze vennootschappen zijn gezamenlijk houder van de startvergunning locatie Den Haag, zij vragen nu samen de vervolggunning Den Haag aan. Dit betreft een vergunning voor de winning van aardwarmte met het doublet van HAL aan de Leyweg in Den Haag. HAL is eigenaar van de aardwarmte installatie en leverancier van de gewonnen warmte. Aardyn is de huidige en beoogde uitvoerder. De aardwarmte-installatie betreft een geothermisch doublet. De warmte wordt en zal worden geleverd en toegepast in het lokale warmtenet van Eneco, voor de gebouwde omgeving in de stad Den Haag.

De financiële mogelijkheden van de aanvrager om alle kosten in verband met de winning en de hierbij behorende aansprakelijkheden gedurende de looptijd van de vervolggunning te kunnen dragen en de financiële mogelijkheden van de aanvrager om de kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat tijdens de looptijd van of na afloop van de vervolggunning te dragen

Aardyn is medevergunninghouder, van de startvergunning Den Haag en mede aanvrager van onderhavige vergunning. Aardyn is indirect ook mede-eigenaar van HAL. Aardyn is -naast dit initiatief- ook betrokken bij een aantal andere aardwarmte projecten en initiatieven daartoe. Aardyn wordt in de aanvraag aangeduid als uitvoerder. In deze aanvraag of de bijlagen daarbij wordt geen informatie verstrekt over de financiële positie van Aardyn. Op grond van de laatst openbaar gepubliceerde financiële stukken is het de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) bekend dat Aardyn een zwakke financiële positie kent. RVO acht het op grond van genoemde documenten en omschreven eigendomspositie niet mogelijk dat Aardyn de kosten in verband met de winning en de bijbehorende aansprakelijkheden gedurende de looptijd van de vergunning zou kunnen dragen. Eveneens acht RVO het niet mogelijk dat Aardyn de kosten in verband met abandonneren van de installatie zou kunnen dragen.

HAL is exploitant en eigenaar van de onderhavige productie-installatie. HAL is voor 100% in eigendom bij Haagse Aardwarmte B.V. (HA). HA is pro rata parte in eigendom bij vier aandeelhouders;
Energiefonds Den Haag C.V.,
EBN Aardwarmte B.V.,
Perpetuum Energy Partners B.V.,
Aardyn B.V..

De investeringen voor realisatie van de installatie zijn reeds eerder gerealiseerd, ook benodigde vervolginvesteringen in bijvoorbeeld de uitgevoerde verbeterwerkzaamheden zijn door HAL gedragen. De exploitatie van HAL is in de afgelopen jaren problematisch geweest, hierbij is het HAL niet gelukt om de exploitatielasten vanuit de exploitatie te kunnen dragen. De exploitatie verliezen zijn structureel gedragen door meerdere agiostortingen van de gezamenlijke aandeelhouders via moederbedrijf HA, in 2023 voor [REDACTED]. Ook hebben deze aandeelhouders de aandeelhoudersleningen in HAL omgezet in agio. Ondanks dat

de exploitatie kritisch is blijkt uit het overzicht van de herhaaldelijke agiostortingen en genoemde omzetting dat de aandeelhouders steeds gecommitteerd zijn geweest en gebleven aan de activiteiten van HAL.

Nationale Programma's
Team CDE/SDE

Datum
18-11-2024

In antwoord op aanvullende vragen van RVO over de exploitatieverwachtingen van HAL, heeft HAL adequaat onderbouwd dat de exploitatie serieus verbeterd. De huidige exploitatie alsmede de geprognostiseerde exploitatie is door HAL gedetailleerd en realistisch beschreven maar kent uiteraard de nodige onzekerheden. HAL heeft inzichtelijk gemaakt op grond van welke aannames zij een verbeterde exploitatie verwacht ten opzichte van de huidige en historische exploitatie. Hierbij worden concreet de verwachte groei van de warmte-afzet en het succesvol terugdringen van verdringing aardwarmtelevering in de warmte-infrastructuur van het warmtebedrijf genoemd. Op basis van de negatieve cash flow over 2023 zal de kasstroom in 2024 naar verwachting uitkomen op ca. [REDACTED] [REDACTED] tekort wat opgevangen zal moeten worden door de aandeelhouders. Verder zijn de aannames qua bijdrage van de SDE-inkomsten voor 2025 en 2026, op basis van de actuele correctiebedragen eind 2024, en geothermieproductie in MWh realistisch. Op basis van de prognose 2025 en 2026 is er dan sprake van een break-even maar nog voor de jaarlijkse (vervangings-)investeringen waarbij tegenvallers een andere uitkomst kunnen veroorzaken. Ook is er een bullet aflossing per ultimo 2026 ad [REDACTED] voorzien waarvoor geen middelen zijn maar aangezien dit een lening betreft van een indirecte aandeelhouder, kan de aflossing wellicht in een later stadium plaatsvinden. Ook heeft HAL aangetoond dat de geothermische installatie nu het technisch potentieel heeft om aan deze toenemende warmtevrage te kunnen voldoen. HAL presenteert een exploitatie die op termijn voldoende zou kunnen zijn om de exploitatielasten te kunnen dragen. In de huidige exploitatie is dit dus (nog) niet het geval.

Om de kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat -in casu het geothermisch doublet- tijdens de looptijd van of na afloop van de vervolvergunning te dragen, heeft HAL een voorziening getroffen. Deze voorziening houdt in dat de Stichting Waarborgfonds Haagse Aardwarmte in 2020 is opgericht. Deze stichting beheert een aan mede aandeelhouder Energiefonds Den Haag C.V. verpande reservering van [REDACTED]. Dit gereserveerde bedrag dient om voornoemde kosten te kunnen dragen. De verpanding geeft het fonds en daarmee ook de stad Den Haag een garantie op beschikbaarheid van dit bedrag. Dit bedrag overschrijdt de voor het abandonneren van het doublet geraamde kosten, zoals deze in 2018 door Well Engineering Partners en in 2020 door Aardyn zijn geraamd. Hoewel deze ramingen geen 100 % garantie geven, biedt dit wel comfort.

Advies RVO:

RVO acht HAL (en HA) redelijkerwijs in staat om in de toekomst de financiële verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden behorend bij de vervolvergunning en haar rol als eigenaar en exploitant van de aardwarmte installatie te kunnen en zullen dragen. Tot die tijd zullen de aandeelhouders financieel moeten blijven ondersteunen, zoals ze dat de afgelopen jaren ook gedaan hebben. Hierbij achten wij de aanname dat die tekorten lager zullen zijn dan de afgelopen jaren aannemelijk, mits er geen sprake is van tegenvallers in het productieproces (met extra investeringen) en stabiele energieprijzen. De extra inkomsten uit

warmetafzet en SDE++-bijdrage zijn zo goed mogelijk en realistisch onderbouwd. Voor Aardyn zelf geldt dit niet, zij beschikken simpelweg niet over de middelen hiertoe. Ook kunnen zij deze niet opbouwen met de exploitatie van het project, omdat de revenuen van de exploitatie aan HAL respectievelijk HA toekomen en Aardyn de eerste jaren niet kan rekenen op eventuele dividenduitkeringen. RVO acht de reservering voor abandonnering op grond van de aangeleverde onderbouwing voldoende en op juiste wijze ingericht, hoewel dit geen 100 % garantie biedt. RVO adviseert daarom de vervolgvergunning enkel toe te kennen aan HAL. **Positief advies met voorwaarde.**

Nationale Programma's
Team CDE/SDE

Datum
18-11-2024